

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

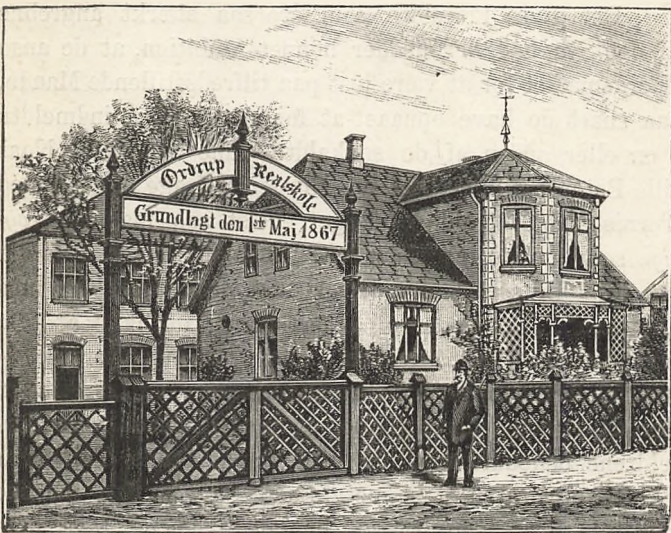
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

8,4560

SÆRTRYK
AF
MEDDELELSER
OM
O. JACOBSENS SKOLE

Motto: Forstaar du, hvad du lærer?

KØBENHAVN
LEISNER & CO.S TRYK, VED OTTO HANSEN
1902.

Hvor skal jeg sætte mit Barn i Skole?

Det Spørgsmaal, der staar over disse Linier, er af meget gammel Dato. Det er gjort mange Gange og vil sandsynligvis blive gjort mange Gange endnu. Ja, hvor skulle vi sætte vore Børn i Skole?

Der gives Forældre, som ere saa stærkt angrebne af den Svaghed, der hedder honnet Ambition, at de anse Spørgsmaalet for at være løst paa tilfredsstillende Maade, saa snart de have opnaaet at faa deres Børn indmeldte i en eller anden af de saakaldte „fine“ Skoler. Naar lille Peter og lille Anna om Morgenens drage af Sted med Tornistrene pakfulde af Bøger, helst saa mange *sprog-*
lige som muligt, naar der ved Afskeden maaske falder en lille Udtalelse om, hvorledes det staar sig med „Tysken“, „Fransken“ og „Engelsken“, for ikke at tale om „Latinen“ og „Græsken“, naar Børnene efter Skolemeddelelserne opgøre, hvormange Lærere og Lærerinder, der undervise i deres Skole, og med Stolthed gøre Forældrene bekendte med de ofte imponerende Tal, naar Skolekammeraten Gehejmetatsraad Spids's Søn maaske gør lille Peter den Ære at komme hjem og tage ham med paa en Sommerfugle- eller Salamanderjagt, eller Anna bliver inviteret til Børnebal af Justitsraad Morgenstjernes lille Datter, naar Peter rykker op i den første af de studerende Klasser, og man kan begynde at tale om, hvornaar han skal være Student, eller han lukker sig inde for at læse til Præliminæreksamen, saa svulme

Faders og Moders Hjerter af Stolthed. For dem er Spørgsmaalet: Hvor skal jeg sætte mine Børn i Skole? løst paa den mest tilfredsstillende Maade af Verden. De have fundet Skoler for deres Børn, der kaste Glans over disse og Glans over dem selv, og det var jo for dem det væsentlige. De ere jo nok lidt kostbare disse Skoler, men hvad? man maa jo lide noget for Stadsens Skyld. Og at kunne fortælle for andre mindre velstillede Forældre, hvor forfærdelig meget ens Børn koste alene i Skolepenge, kan jo ogsaa have sin Tilfredsstillelse.

Saa er der andre Forældre, som ikke lade sig lede af honnet Ambition. De mene virkelig om sig selv, at de have deres Børns Opdragelse og Uddannelse for Øje. „Vi kunne ikke efterlade vore Børn nogen Arv i Penge“, sige de, „derfor ville vi ofre, hvad vi kunne, for at skaffe dem en god Undervisning.“ Og saa ofre de vel ikke mere, end de kunne, men meget ofte mere, end de burde. Naar en saadan Fader gaar ud med sin Søn ved Haanden for at søge ham en Skole, da lader han sig drage af den store monumentale Skolebygning, den talrige Lærerstab, Eleverne fra de velstillede Hjem, som skulle være hans Søns Kammerater, og de afsluttende Eksaminer, Præliminæreksamen og Eksamen Artium, eller en enkelt af dem. Jo større Fordringer Skolen stiller til ham, og jo større Fordringer den stiller til hans Barn, des bedre maa den efter hans Formening være, og des større Udbytte maa hans Barn have af at søge den. Om Sønnens lille Hjerne egner sig til at blive bearbejdet i dette Værksted, om han har Evner til at holde Fodslag med dem, der jævnt og sikkert marchere frem til de Sejre ved Eksamensbordet, der befæste Skolens Ry, eller han nødvendigvis maa synke ned imellem Skolens mange Proletarer og dele deres Lod, at blive drillet af Kammeraterne for begaaede Dumheder i Timerne, alt for ofte dødlet af Lærerne og ofte uretfærdig revset i Hjemmet, derover reflektere Forældrene ikke. Tvinges saa et saa-

dant Barn frem til Eksamen og tager denne med daarligt Resultat, da have Forældrene heller ikke i Tide betænkt, at en daarlig bestaaet Eksamen jo egentlig kun kan tjene til at misrekomandere Barnet, og dette var vel, hvad man mindst af alt ønskede. Forældrene betale ofte med stort Besvær, hvad Skolen koster. At det kan hænde sig, at deres Ofre kun komme Skolen og de dygtige Elever til gode, medens de væsentlig kun bidrage til at plage og forkvakle deres eget Barn, lære det til at tvivle paa sig selv og svække dets Mod, det skænker man ikke en Tanke.

Der gives dog ogsaa Forældre, som have et sundere Blik paa Sagerne. De vide meget godt, at en stor anseelig, monumental Skolebygning skal forrentes, og at den Part af Skolepengene, som medgaar hertil, ikke just direkte kommer Undervisningen til gode. De indse ogsaa godt, at der selvfølgelig kan erhverves mange og gode Kundskaber i et mindre kunstfærdigt bygget Skolehus, naar blot selve Undervisningslokalerne ere sunde og gode. De lade sig ikke blænde af den store Lærerstab, vel vidende, at denne for en ikke ringe Del bestaar af unge Mennesker, for hvem Lærergerningen ikke er Livsgerning, men som kun midlertidig, for at tjene lidt til Hjælp til Livets Ophold, give sig af hermed, indtil de kunne komme over i andre Livsstillinger. De forstaa vel Fordelene ved Faglærersystemet i Skolerne, men ere heller ikke blinde for dets Mangler. De anerkende Faglærernes større Sikkerhed og vurderer tilfulde den Forfriskelse, som det er for Børnene at se nye Ansigter. Men de vide ogsaa, at den Lærer og Lærerinde, som har det mest indgaaende Kendskab til den enkelte Elevs Karakter og Individualitet, ogsaa bliver denne Elevs bedste Lærer eller Lærerinde, og at Kendskab til Børnene bedre opnaas af den, som underviser dem i forskellige Fag og ligesom er i Stand til at se deres Evner fra forskellige Sider, end af den, der kun underviser dem i et enkelt Fag, og som

saaledes paa en mere ensidig Maade faar med dem at gøre. De vide meget godt, at baade Eksamen Artium og Præliminæreksamen kun ere Forberedelseseksaminer, bestemte til at være Grundlag for videregaaende Studier, og at de, hvis de ikke benyttes som Adgang til fortsat Studium, kun ere af meget ringe *praktisk* Betydning. De have ogsaa hørt noget om, hvorledes mungen praktisk Handelsmand eller Haandværker halvvejs har Skræk for at antage Lærlinge med Præliminæreksamen, fordi de unge Mennesker, der have taget denne Eksamen, som kan være udmærket god til sit Brug; men som ingenlunde er nogen Eksamen for det praktiske Liv, tit ere mere arrogante, end det sømmer sig for en Lærling at være. De have ogsaa erfaret, at Eksamen sikkert i mange Tilfælde gør de unge mere oplæste end egentlig oplærte. De føle sig ofte som noget mere end andre unge Mennesker. De mene, at de i Følge deres Præliminæreksamen kunne Sprog. Men hvorledes stiller det sig saa med deres Sprogkundskaber. Ja, naar man erindrer, at der til Præliminæreksamen kun fordres Version i et enkelt Sprog, og det endda i Engelsk, saa faar man en Forestilling om, hvor lidt grammatikalsk Kundskab i fremmede Sprog Præliminaristen egentlig er i Besiddelse af. Eftertænksomme Forældre vide ogsaa meget godt, at Skoler med Eksaminer som Afslutning paa mange Maader hæmmes i deres frie Virksomhed af de Hensyn, som disse Eksaminer kræve, og at de mungen Gang maa opgive paa en solidere Maade at behandle enkelte praktiske Fag saavel som at vise mere Omhu overfor mindre begavede Elever; fordi Eksaminerne allerede paa et tidligt Stadium stille deres uafviselige Fordringer. De vide, at disse Fordringer ikke alene stilles til Undervisningsplanen, men ogsaa til Skolepengene, som allerede tidligt maa forhøjes for at hjælpe paa Udgifterne i de ældste og med Hensyn til Lærerkrafter saa dyre Klasser. Det undgaar ikke deres Opmærksomhed, at baade Skoleplan

og Skolepenge fastsættes med de Elevers Tarv for Øje, som skulle tage Eksamen. Resten faar saa følge med saa godt, den kan, og betale sin Del af Udgifterne ved de andres Eksamenslæsning. Ved at slaa efter i en eller anden Latin- og Realskoles Skoleprogram komme de snart under Vejrr med saadanne Kendsgerninger, som disse. At det kan træffe sig, at der af 13 Elever i 2den Realklasse kun naa 4 frem til 4de Realklasses Eksamen, eller at der af 16 Elever i 2den Latinklasse kun bliver *een* til at tage Artium. Med andre Ord, at det ikke er Flertallet, der kommer til at tage Præliminæreksamen eller Artium, men kun et forsvindende Mindretal. Og af Hensyn til dette Mindretal, maa saa Flertallet betale de høje Skolepenge og være med i den allerede i 1ste og 2den Real- ell. Latinklasse paabegyndte Eksamensdressur i Stedet for at modtage en mere efter deres Evner og det praktiske Livs Fordringer afpasset Undervisning.

Saadanne Forældre ville, naar de søge Skole til deres Børn, først og fremmest have deres Opmærksomhed henvendt paa Børnenes Evner og Lyst til at lære, men dernæst ogsaa paa hvilke Stillinger i Livet, der kan være Tale om at føre dem frem til, vel erindrende, at de praktiske Livsstillinger ogsaa fordrer dygtige Folk. *Have Børnene Evner til at lære og Lyst til at vide grundig Besked med, hvad der læres i Skolen, og er der Udsigter til, at de kunne komme til at gaa den studerende Vej eller een af de Veje, for hvilken Præliminæreksamen er Forudsætning, da ville Forældrene sætte dem i en Latin- og Realskole med Eksamensret, og baade de og Børnene ville faa Fornøjelse deraf.* Ere Børnenes Evner derimod ringe eller gaa de mindre i boglig end i praktisk Retning, da ville Forældrene indse, at de have langt mere Udbytte af at gaa i en Skole, hvor ikke de strenge Eksamensfordringer staa og virke skræmmende og forsaavidt ogsaa hæmmende paa Børnenes hele aandelige

Udvikling, og Børnene ville befinde sig vel ved dette Arrangement. Mangén en lille Fyr, som vilde være bleven af de nederste i Latinskolen, fordi han maaske er lidt langsom i Vendingen, eller vilde have svært ved at lære Latin og Græsk, vil her maaske blive blandt de bedste, fordi Skolen har mere Tid til at tage sig af alle Eleverne og navnlig af dem, der mest trænge til en hjælpende og støttende Haand. Det er her ikke nødvendigt, at der gaas hurtigere frem, end at Eleverne med Lethed kunne følge med. Forstaaelsen bliver derved solidere, Modet og Lysten til Selvarbejde vækkes, og Tilegnelsen bliver grundigere.

Maatte de Tanker, som her ere fremsatte, og kun fremsatte i Børnenes velforstaaede Interesse, bidrage deres til, at Forældrene — ikke overfladisk, ved af Forfængelighed at tiltro deres Børn de store Evner — men om muligt grundigere overveje, hvor deres Børn, i Følge deres Evner og Lyst til at lære, bør sættes i Skole, da er Hensigten med, hvad her er nedskrevet, opnaaet, og Fremtiden skal nok vise, at det rette Valg af Skole vil blive til lige stor Nytte og Glæde saavel for Børnene som for Skolen, der skal undervise dem. Ligesom ogsaa saavel Hjemmene som Skolen ville have adskillig mere Fornøjelse af at arbejde sammen, end Tilfældet ofte er nu.

Den Skole, hvor Barnet i Følge sine Evner og med Henblik paa Fremtiden har det størst mulige Udbytte af at blive undervist, i den skal jeg sætte mit Barn.

O. Jacobsen.